

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет хімії, екології та фармації
Кафедра органічної хімії та фармації

Федоровська М. І.

Технологія лікарських косметичних засобів

Методичні рекомендації
до лабораторних занять

Луцьк – 2022

УДК 655.5(072)

Ф 33

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 4 від 19 грудня 2022 року)*

Рецензенти:

Піскач Л. В. – кандидат хімічних наук, професор кафедри хімії та технологій Волинського національного університету імені Лесі Українки

Сініченко А.В. – канд. фарм. наук, асистент кафедри фармацевтичного управління, технології ліків і фармакогнозії Івано-Франківського національного медичного університету

Федоровська М.І. Технологія лікарських косметичних засобів: методичні рекомендації до лабораторних занять / М.І. Федоровська: П “Зоря-плюс” ВОО ВОІ СОІУ, 2022. 39 с.

Методичні рекомендації призначені для виконання лабораторних робіт з освітнього компонента «Технологія лікарських косметичних засобів» студентами факультету хімії, екології та фармації спеціальності «Фармація, промислова фармація» денної форми навчання.

УДК 655.5(072)

© Федоровська М.І., 2022

ЗМІСТ

Вступ	4
Лабораторна робота № 1	5
Лабораторна робота № 2	11
Лабораторна робота № 3	14
Лабораторна робота № 4	17
Лабораторна робота № 5	20
Лабораторна робота № 6	24
Лабораторна робота № 7	27
Лабораторна робота № 8	31
Список рекомендованої літератури	38

ВСТУП

Вивчення освітнього компонента «Технологія лікарських косметичних засобів» полягає у засвоєнні здобувачами вищої освіти теоретичних основ і практичних умінь і навичок виготовлення лікарських косметичних засобів (ЛКЗ) в умовах аптек і фармацевтичних підприємств з урахуванням вимог належної аптечної та виробничої практик; правил складання технологічної документації на виготовлення косметичної продукції, умов їх зберігання і пакування; оволодіння знаннями з характеристики, класифікації та асортименту інгредієнтів, а також ЛКЗ аптечного і промислового виготовлення; засвоєння основних принципів косметичного догляду за шкірою і волоссям різних типів. Отримані знання допоможуть майбутнім спеціалістам надавати кваліфіковану консультацію при виборі ефективних і безпечних ЛКЗ різної спрямованості дії.

Основні **завдання** освітнього компонента «Технологія лікарських косметичних засобів»:

- засвоєння і використання у професійній діяльності вимог чинних нормативних документів для організації виробничої діяльності аптек щодо виготовлення ЛКЗ у різних косметичних формах;
- ознайомлення з організацією виробництва ЛКЗ в умовах фармацевтичних підприємств згідно сучасних вимог;
- формування теоретичних знань і практичних навичок з технології виготовлення різних видів косметичних засобів в аптечних і промислових умовах, проведення постадійного контролю якості, пошук шляхів удосконалення складу і технології косметичної продукції;
- засвоєння методології створення, стандартизації, оцінки якості та безпеки лікарських косметичних засобів різного напрямку дії;
- формування систематизованих знань щодо принципів комплексного косметичного догляду за шкірою та надання інформації з цих питань для споживачів.

Методичні рекомендації містять інформацію, необхідну для підготовки до лабораторних занять. Для кожної теми окреслено мету, актуальність, навчальні цілі, контрольні питання, завдання для самостійної позааудиторної роботи. Для першої лабораторної роботи представлено завдання, які стосуються нормування виробництва і реалізації косметичної продукції, класифікації ЛКЗ, визначення основних клінічних характеристик шкіри та її придатків. Для лабораторних занять № 2-7 наведено склад рецептів для аптечного виготовлення рідких, м'яких, твердих ЛКЗ (лосьйонів, косметичних кремів, гелів, масок, шампунів, зубних паст та ін.). Лабораторна робота № 8 містить завдання для підготовки до контрольної роботи: перелік теоретичних питань, рецептів, ситуаційних задач.

Лабораторна робота №1

ТЕМА: Нормування виробництва і реалізації косметичних засобів. Морфологія і фізіологія шкіри та її придатків.

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ: Вивчаючи технологію лікарських косметичних засобів важливим є вивчення загальної характеристики і класифікації, принципів державного нормування виробництва і реалізації лікарських косметичних і косметичних засобів, правила їх раціонального застосування з метою здійснення раціональної фармацевтичної опіки при відпуску цього виду фармацевтичної і косметичної продукції та отримання позитивного терапевтичного чи косметичного ефекту.

Шкіра піддається активному впливу косметичних засобів. Щоб обґрунтувати фізіологічну доцільність застосування косметичних препаратів, необхідно знати основні структурні, фізіологічні, клінічні особливості шкірного покриву, тому що його негативні зміни призначені попереджувати і коригувати косметичні засоби.

НАВЧАЛЬНІ ЦІЛІ:

ЗНАТИ:

- державне нормування виробництва і реалізації лікарських косметичних засобів;
- спільні та відмінні властивості косметичних та лікарських косметичних засобів;
- критерії оцінювання безпеки косметичних засобів;
- термінологію і класифікацію косметичного і лікувально-косметичного догляду;
- класифікацію, термінологію, характеристику косметичних засобів;
- принципи застосування лікарських косметичних засобів;
- анатомічну будову і фізіологічні функції шкіри;
- анатомію і фізіологію придатків шкіри (потових й сальних залоз, волосся, нігтів);
- клінічну характеристику основних типів шкіри та методи її визначення;
- клінічні характеристики шкіри за ступенем еластичності, за видом рельєфу, за рівнем кровопостачання і методи їх визначення;
- косметологічні аспекти морфології і фізіології волосся, методи визначення типу волосся.

-

ВМІТИ:

- провести класифікацію косметичних препаратів залежно від їх функціонального призначення, місця застосування, форми відпуску, типу дисперсної системи;
- проводити основні косметичні процедури;
- застосовувати косметичні та лікарські косметичні засоби згідно призначення;
- визначати тип шкіри обличчя різними методами;

- визначати ступінь еластичності шкіри;
- визначати рельєф шкіри;
- визначати тип шкіри за рівнем кровопостачання.

САМОСТІЙНА ПОЗААУДИТОРНА РОБОТА

1. Ознайомитись з напрямками державного нормування виробництва косметичних та лікарських косметичних засобів в Україні.
2. Ознайомитись з нормативними документами, за якими здійснюється виробництво косметичної продукції.
3. Ознайомитись з основними видами косметичного і лікувально-косметичного догляду.
4. Вивчити атомічну будову шкіри і її придатків.
5. Намалювати будову епідермісу, дерми, гіподерми.
6. Намалювати будову придатків шкіри: потової залози, сальної залози, волоска, нігтя.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Косметичні засоби, їх класифікація.
2. Основні ознаки «космацевтиків» і лікарських косметичних засобів.
3. Класифікація, термінологія, характеристика гігієнічних косметичних засобів:
 - косметичні засоби очищувальної дії;
 - косметичні засоби захисної дії;
 - косметичні засоби регенерувальної дії;
 - косметичні засоби відбілювальної дії.
4. Напрями державного нормування виробництва косметичних і лікарських косметичних засобів.
5. Безпека косметичної продукції. Сертифікація косметичної продукції в Україні.
6. Санітарно-гігієнічні та мікробіологічні показники якості косметичної продукції.
7. Термінологія і класифікація косметичного і лікувально-косметичного догляду.
8. Гігієнічний косметичний догляд за волоссям. Види і характеристика косметичних процедур.
9. Загальна будова шкіри. Анатомічні особливості шкіри на окремих ділянках.
10. Епідерміс. Загальна структура. Функції.
11. Дерма. Структура. Функції.
12. Гіподерма. Структура. Функції.
13. Кровопостачання шкіри та іннервація шкіри.
14. Функції шкіри та їх значення для організму в цілому.
15. Похідні шкіри. Сальні залози. Структура. Функції.
16. Потові залози. Структура. Функції.
17. Будова нігтя.
18. Типи, будова та фази розвитку волосся.

19.Клінічна характеристика основних типів шкіри обличчя та методи їх визначення.

20.Клінічна характеристика шкіри обличчя за ступенем еластичності, видом рельєфу, рівнем кровопостачання і методи її визначення.

САМОСТІЙНА АУДИТОРНА РОБОТА

Завдання 1. Дати характеристику термінам косметичні та лікарські косметичні засоби. Вказати основні відмінності у складі та призначенні цих засобів. Заповнити таблицю:

<i>Основні відмінності</i>	<i>Косметичні засоби</i>	<i>Лікарські косметичні засоби</i>
Мета застосування		
Призначення		
Місце застосування		
Наявність лікарських речовин		
Наявність фармакодинамічного ефекту		
Рівень дії		
Умови роздрібної реалізації		

Завдання 2. Ознайомитися з основними показниками безпеки косметичної продукції. Законспектувати основні показники мікробіологічної чистоти косметичних засобів.

Завдання 3. Опрацювати технологію застосування косметичних препаратів для різних типів шкіри

Вид косметичного засобу	<i>Сухий тип шкіри</i>	<i>Жирний тип шкіри</i>	<i>Шкіра з пониженим тонусом</i>
Вода			
Піномиючі засоби			
Косметичне молочко (ліпофільне)			
Косметичне молочко (гідрофільне)			
Лосьйон (спиртовмісний)			
Тонік			
Рослинні олії			
Маски			

Завдання 4. Опрацювати технологію застосування косметичних препаратів для різних типів волосся.

Вид косметичного засобу	<i>Сухе волосся</i>	<i>Жирне волосся</i>
Вода		
Піномиючі засоби		
Лосьйон (спиртовмісний)		
Масаж		
Рослинні олії		
Маски		

Завдання 5. Провести визначення типу шкіри візуальним методом.

Завдання 6. Провести визначення типу шкіри, використовуючи тест на жирність.

Завдання 7. Провести визначення ступеня еластичності шкіри за допомогою ротаційно-компресійного тесту.

Завдання 8. Провести визначення ступеня еластичності шкіри за допомогою тесту на утворення шкірної складки.

Завдання 9. Провести визначення шкіри за рівнем кровопостачання візуальним методом.

Завдання 10. Провести визначення шкіри за рівнем кровопостачання методом діаскопії.

Методи визначення типу шкіри:

1. Візуальний метод.
2. Тест на жирність.
3. Інструментальні методи аналізу:
 - а) абсорбційний – кількісний гравіметричний метод Штрауса-Почі;
 - б) екстракційний – метод Джарре;
 - в) фізичні: Метод Шефера і Кюн-Бассіна; метод Андерсена і Фултона;
 - г) метод визначення ліпідних фракцій;
 - д) планіметричний.

Нормальна шкіра має рівну матову поверхню, інколи з незначним блиском в середній частині лиця, обумовленим великими розмірами пор вивідних протоків сальних залоз і їх кількістю на частинах чола, носа, підборіддя.

Суха шкіра – гладенька, матова, часто з дуже тонким епідермісом, через який просвічується сітка кровоносних судин, кількість яких найбільша на частинах щік, чола. Типова мікропористість виглядає дуже тонкою. Присутні сухі, тонкі лусочки, переважно на чолі і щоках.

У **жирної шкіри** нерівномірна, лійковидна поверхня, жирний блиск, особливо в середній частині обличчя, пори добре виражені, особливо на носі, підборідді, що надає їй грубого рельєфу. Кровопостачання із-за потовщеного епідермісу слабо виражене і, як правило, зменшене, колір шкіри жовтуватий.

Змішаний тип шкіри характеризується наявністю ознак двох чи трьох типів шкіри. Як правило, поєднуються типи “жирний” і “сухий”. В залежності від їх співвідношення застосовують терміни “змішаний тип з тенденцією до нормального, жирного чи сухого типу”.

Змішаний тип шкіри з тенденцією до нормального – шкіра проявляє ознаки і форми переважно нормальної шкіри. Можливі варіанти:

- частина чола, носа, підборіддя – нормальна; частина щік – суха;
- частина чола, носа, підборіддя – нормальна; частина шиї – жирна;

Змішаний тип з тенденцією до сухого – шкіра проявляє ознаки і форми переважно сухої. Можливі варіанти:

- частина щік, чола – суха; частина носа, підборіддя – жирна;
- частина щік, чола, підборіддя – суха; частина носа – жирна;
- частина щік, чола – суха; область підборіддя, носа – нормальна.

Змішаний тип з тенденцією до жирного – шкіра проявляє ознаки і форми переважно жирної. Можливі варіанти:

- область чола, носа, підборіддя – жирна, область щік – суха;
- область чола, носа, підборіддя – жирна, область щік – нормальна.

Тест на жирність. Його виконують за допомогою цигаркового паперу на чистій шкірі без гриму чи кремів через декілька годин після умивання.

Цигарковий папір злегка притискають до чола, носа і підборіддя, в результаті чого по середині паперового пасма виникають розташовані одна за другою три плями (чи не виникають!). Потім обидва краї пасма також злегка притискають до щік (відповідно до правої і лівої). Таким чином з жирної поверхні шкіри отримують п'ять плям: 3 – в середній частині і 2 – з бокових частин лица. Якщо пасмо залишається сухим, без слідів жирних плям, тест вважають негативним; якщо жирні плями виникають тільки посередині, шкіра належить до змішаного типу. Одночасно потрібно оцінювати інтенсивність плям: слабка, помірна, виражена.

Методи визначення ступеня еластичності шкіри:

1. Методи пальпації:

- а) ротаційно-компресорний тест;
- б) тест на утворення шкірної складки.

2. Інструментальні методи:

- а) метод втискування Шаде;
- б) аспіраційний метод;
- в) торсаційний метод.

Ротаційно-компресійний тест. Великий палець прикладають до шкіри середньої частини обличчя і, злегка натиснувши, обережно відводять її в бік. При наявності опору тискові і ротації результат тесту вважають негативним. У випадку виникнення віяла тонких зморшок, які швидко після усунення тиску зникають, тест розглядають як слабо позитивний. Якщо шкіра піддається слабкому тискові, відмічається вільна ротація і утворення мілких зморшок при натискуванні – тест позитивний.

Тест на утворення шкірної складки. При легкому стискуванні шкіри на боковій частині обличчя двома пальцями утворюється складка. Можливі три варіанти:

- шкірну складку утворити важко, шкіра за своєю еластичністю нагадує гуму (тонус відмінний – тест негативний);
- шкірну складку утворити можна, але шкіра еластична і зразу ж вирівнюється (тонус понижений – тест слабо позитивний);
- шкірні складки на шкірі формуються довільно на тих частинах, де шкіра відвисає, чи їх можна легко утворити, і вони довго залишаються помітними (шкіра в'яла – тест позитивний).

Методи визначення шкіри за видом рельєфу:

Візуальний метод. Оцінку структури поверхні шкіри й пор краще всього проводити шляхом огляду її через лупу при сильному освітленні.

Розрізняють п'ять видів рельєфу шкіри, з них перші три належать до рогового шару, решта – до всієї шкіри.

Первинний рельєф помітний у вигляді невеликих заглибин і горбиків чи груп неправильних гребінців, що утворились начебто в результаті зморщування.

Вторинний рельєф представлений у вигляді конвективної поверхні окремих зроговілих клітин.

Третинний рельєф характеризується мілкими борознами, що утворились складками тонкого рогового шару (такі борозни проходять через велику кількість клітин).

Четвертинний рельєф має вигляд більш глибоких горбиків на поверхні шкіри (не тільки в роговому шарі, але й в шарах сполучної тканини) і нагадує невеликі, що тісно прилягають один до другого буфери, що мають вигляд півкулі в тих місцях, де шкіра покриває тверду основу.

П'ятеричний рельєф обумовлений здатністю шкіри складатися в подушечки, які добре розрізняються і відділені одна від одної борознами. Вони служать “резервом поверхні”, оскільки епідерміс розтягується менше, ніж дерма.

Хоча рельєф включає п'ять вказаних вище видів, на кожній частині тіла можна виділити три його основні типи.

Тип рельєфу поверхні чола (і обличчя в цілому) характеризується слабо розвинутим вторинним рельєфом і досить вираженими борознами п'ятеричного рельєфу.

Тип рельєфу шкіри живота (і більшої частини решта шкірного покриву) характеризується виразно розвинутим вторинним рельєфом, четвертинний рельєф відсутній.

Тип поверхні ліцевої сторони руки (і в цілому кінцівки, включаючи коліна, долоні, стопи ніг) характеризується розвинутим четвертинним рельєфом, утвореним горбиками, що мають вигляд півкулі, тісно прилягають один до другого і добре розрізняються під лупою чи (на долоні й стопі) дисками, що відіграють роль невеликих буферів там, де шкіра покриває тверду кісткову основу.

Методи визначення шкіри за рівнем кровопостачання.

1. Візуальний метод.

2. Метод діаскопії.

Візуальний метод. Рівень кровопостачання і чутливості шкіри оцінюється візуально – за ступенем її прозорості: рожевий колір свідчить про достатнє кровопостачання (капілярні судини просвічуються через епідерміс); жовтуватий чи білий – про понижене кровопостачання.

Метод діаскопії. За допомогою скляного шпателя тиснуть на тканину в області виличкової кістки. При цьому відбувається стискування кровонесних судин і витіснення крові з даної області. Після видалення шпателя кровонесні судини знову заповнюються. Якщо осередок червоніє швидко, кровопостачання добре, якщо повільно – погане.

Лабораторна робота №2

ТЕМА: Технологія рідких лікарських косметичних засобів. Лосьйони, тоніки

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ: В медичній косметології широко використовують рідкі косметичні форми для догляду за шкірою обличчя, рук, волосся, волосистої частини голови, для лікування різних захворювань шкіри. Вивчення різноманітної рецептури лосьйонів і тоніків, особливостей їх технології, гігієнічного і лікувального призначення є важливими при вивченні цього курсу.

НАВЧАЛЬНІ ЦІЛІ

ЗНАТИ:

- характеристику і класифікацію лосьйонів і тоніків;
- косметичний ефект лосьйонів гігієнічного і лікувально-профілактичного призначення;
- характеристику і функціональне призначення основних компонентів рецептури косметичних лосьйонів;
- характеристику, номенклатуру біологічно активних речовин у складі лосьйонів гігієнічного і лікувально-профілактичного призначення;
- особливості виготовлення, контролю якості та оформлення до відпуску лосьйонів-розчинів, лосьйонів-суспензій, тоніків.

ВМІТИ:

1. користуватись довідковою літературою для пошуку необхідної інформації при виготовленні лосьйонів і тоніків;
2. готувати лосьйони і тоніки;
3. проводити контроль якості та оформляти до відпуску виготовлені лікарські косметичні засоби.

САМОСТІЙНА ПОЗААУДИТОРНА РОБОТА:

1. Ознайомитись з рецептами, які представлені в даній темі, вибрати для них оптимальну технологію.

2. Для засвоєння технології лосьйонів та тоніків, здійснити записи у щоденнику за нижченаведеною формою. Самостійно заповнити граfi 1-3.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ:

1. Характеристика лосьйонів як косметичної і лікарської форми.
2. Класифікація і характеристика лосьйонів різного призначення.
3. Характеристика допоміжних речовин у складі лосьйонів.
4. Характеристика БАР і АФІ рецептури косметичних лосьйонів.
5. Технологія лосьйонів-розчинів екстемпорального виготовлення.
6. Технологія лосьйонів-суспензій екстемпорального виготовлення.
7. Особливості промислового виготовлення лосьйонів.
8. Контроль якості лосьйонів.
9. Визначення, класифікація, технологія, контроль якості тоніків.

САМОСТІЙНА АУДИТОРНА РОБОТА НА ЗАНЯТТІ:

1. Виготовити косметичний засіб згідно рекомендованої рецептури.
2. Оформити паспорт письмового контролю.
3. Здійснити контроль якості виготовленого косметичного засобу. Результати занести в щоденник (графі 4-5).
4. Запропонувати склад рідкого лікарського косметичного засобу для власного типу шкіри.

Рекомендована рецептура

Візьми:

Візьми:

1. Спирту етилового 20% -30 мл Гліцерину 5,0 Розчину кислоти боратної 2% 35 мл Води кропу 30 мл. Змішай. Дай. Познач: Лосьйон для догляду за нормальною шкірою.	2. Спирту етилового 96% -20 мл Гліцерину 8,0 Натрію тетраборату 1,0 Води м'ятної 71 мл. Змішай. Дай. Познач: Лосьйон для догляду за нормальною
3. Спирту етилового 96% - 15 мл Гліцерину 5,0 Натрію тетраборату 3,0 Меду 5,0 Води очищеної 70 мл. Змішай. Дай. Познач: Лосьйон для догляду за нормальною шкірою.	4. Спирту етилового 96% - 8,5 мл Гліцерину 1,5 Натрію тетраборату 0,4 Кислоти лимонної по 0,05 Води очищеної 40 мл. Змішай. Дай. Познач: Лосьйон для догляду за нормальною шкірою.
5. Гліцерину 5,0 Настою квітів ромашки 40 мл Настою квітів нагідок 40 мл. Змішай. Дай. Познач: Лосьйон для догляду за сухою шкірою.	6. Спирту етилового 90 % - 10 мл Кислоти борної 1,0 Води очищеної 50 мл Змішай. Дай. Познач: Лосьйон для догляду за нормальною шкірою.

7. Тимол 0,25 Настоянка стручкового перцю 15 мл Настоянка полину 5 мл Спирт етиловий 95% 80 мл Змішай. Дай. Познач: Лосьйон для догляду за жирним волоссям.	8. Спирту етилового 70% - 55 мл Гліцерину 15,0 Сірки осадженої 10,0 Спирту камфорного 10 мл Змішай. Дай. Познач: Лосьйон для догляду за жирною шкірою.
9. Спирту етилового 96% -40 мл Гліцерину 20,0 Р-ну кислоти боратної 2% - 200 мл Анестезину 10,0 Цинку оксиду Тальку по 30,0 Змішай. Дай. Познач: Лосьйон для догляду за жирною шкірою.	10. Спирту етилового 70% -20 мл Гліцерину 10,0 Розчину кислоти борної 2% - 200 мл Ментолу 1,0 Цинку оксиду Тальку по 25,0 Змішай. Дай. Познач: Лосьйон для догляду за жирною шкірою.
11. Сірки осадженої 7,0 Гліцерину 10,0 Спирту камфорного 33мл Води очищеної до 100 мл. Змішай. Дай. Познач: Лосьйон для догляду за жирною шкірою.	12. Спирту етилового 70% -50 мл Сірки осадженої 5,0 Цинку оксиду Тальку по 10,0 Гліцерину 50,0 Змішай. Дай. Познач: Лосьйон для догляду за жирною шкірою.
13. Кислоти борної 1,5 Настойки нагідок 20 мл Кислоти саліцилової 1,5 Сірки осадженої 3,0 Змішай. Дай. Познач: Лосьйон при вуграх.	14. Спирт етиловий 95% 50 мл Спирт камфорний 5 мл Натрію тетраборат 10,0 Вода очищена 160 мл Змішай. Дай. Познач: Лосьйон для жирної шкіри.
15. Тимол 0,25 Резорцин 1,5 Олія рицинова 3,0 Настоянка стручкового перцю 5 мл Спирт етиловий до 100 мл Змішай. Дай. Познач: Лосьйон для догляду за волоссям	

Щоденник для лабораторних робіт

1	2	3	4
Зміст рецепту	Фізико-хімічні властивості лікарських і допоміжних речовин. Розрахунки. Особливості дії речовин	Технологія косметичного засобу за стадіями з теоретичним обґрунтуванням	Паспорт письмового контролю. Оцінка якості виготовленого косметичного засобу

Індивідуальні завдання для виконання лабораторної роботи

№№ варіанту		№№ рецептів		
1	7	1	7	13
2	8	2	8	14
3	9	3	9	15
4	10	4	10	13
5	11	5	11	14
6	12	6	12	15

Лабораторна робота №3

ТЕМА: Технологія м'яких лікарських косметичних засобів. Жирові та емульсійні креми

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ: Питання технології косметичних кремів є актуальним для сучасної фармації. Креми як лікувальні препарати готують екстемпорально за рецептами лікарів-дерматологів в аптеках, які обслуговують дерматологічні відділення або косметичні кабінети. Серед рецептури кремів важливе місце займають емульсійні креми, технологія яких є особливою залежно від типу емульсійної системи та функціонального призначення. Теоретичні знання та набуті практичні вміння з аналізу і складання рецептури, вибору раціональної технології приготування і дослідження жирових й емульсійних кремів різного призначення і дії є важливим завданням для роботи майбутнього провізора-технолога.

НАВЧАЛЬНІ ЦІЛІ

ЗНАТИ:

- знати класифікацію кремів за призначенням, областю застосування, консистенцією, типом основи, дією;
- допоміжні речовини, що використовуються в технології кремів;
- особливості технології жирових й емульсійних кремів;
- упакування, контроль відпуску та оформлення до відпуску приготовленого крему;

ВМІТИ:

- користуватись довідковою літературою для пошуку необхідної інформації при виготовленні жирових й емульсійних кремів;
- готувати косметичні жирові й емульсійні креми;
- проводити контроль якості та оформляти до відпуску виготовлені косметичні засоби.

САМОСТІЙНА ПОЗААУДИТОРНА РОБОТА:

1. Ознайомитись з рецептами, які представлені в даній темі, вибрати для них оптимальну технологію.

2. Для засвоєння технології косметичних кремів, здійснити записи у щоденнику за нижченаведеною формою. Самостійно заповнити графи 1-3.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ:

1. Класифікація кремів, їх характеристика.
2. Жирові креми, їх різновиди. Особливості дії на шкіру та волосся.
3. Емульсійні креми, їх різновиди. Особливості дії на шкіру та волосся.
4. Емульгатори у складі косметичних кремів, їх класифікація, властивості і принципи підбору.
5. Особливості технології жирових й емульсійних кремів, умови зберігання та застосування.
6. Особливості складу і косметичної дії на шкіру жирових й емульсійних кремів.
7. Класифікація та характеристика біологічно активних речовин косметичних кремів.
8. Основні принципи складання рецептури жирових та емульсійних косметичних кремів різного призначення і дії.
9. Технологічні стадії виробництва косметичних кремів.
10. Оцінювання якості косметичних кремів.

САМОСТІЙНА АУДИТОРНА РОБОТА НА ЗАНЯТТІ:

1. Виготовити косметичний засіб згідно рекомендованої рецептури.
2. Оформити паспорт письмового контролю.
3. Здійснити контроль якості виготовленого косметичного засобу. Результати занести в щоденник (графи 4-5).
4. Запропонувати склад косметичного крему для власного типу шкіри.

Рекомендована рецептура

<p>Візьми: 1. Воску 4,0 Спермацету 2,0 Масла какао 3,0 Олії мигдалевої 20,0 Змішай. Дай. Познач: Зовнішнє. (Живильний крем).</p>	<p>Візьми: 2. Ланоліну безводного 15,0 Спермацету 5,0 Олії персикової 30,0 Змішай. Дай. Познач: Зовнішнє. (Живильний крем).</p>
<p>3. Воску 2,0 Олії персикової 8,0 Спермацету 1,0 Розчину віт.А олійного 5,0 Змішай. Дай. Познач: Зовнішнє. (Живильний крем).</p>	<p>4. Ланоліну безводного 10,0 Воску 15,0 Олії рицинової 25,0 Олії оливкової 25,0 Змішай. Дай. Познач: Зовнішнє. (Живильний крем).</p>

<p>5. Ланоліну безводного 20,0 Воску 30,0 Олії рицинової 50,0 Змішай. Дай. Познач: Зовнішнє. (Живильний крем).</p>	<p>6. Воску білого 2,0 Спермацету 4,0 Олії оливкової 14,0 Змішай. Дай. Познач: Зовнішнє. (Мазь спермацетова).</p>
<p>7. Олії персикової 25,0 Ланоліну безводного 5,0 Воску 5,0 Гліцерину 5,0 Змішай. Дай. Познач: Зовнішнє. (Живильний крем)</p>	<p>8. Ланоліну безводного 3,0 Воску 1,0 Олії оливкової 4,0 Води очищеної 6 мл Змішай. Дай. Познач. Нічний крем.</p>
<p>9. Натрію тетраборату 0,8 Воску білого 7,0 Спермацету 8,0 Олії мигдалевої 60,0 Води очищеної до 100,0 Змішай, щоб утворився крем. Дай. Познач. Кольд-крем.</p>	<p>10. Розчину вітаміну А – III кр. Кісточкової олії 7,0 Ланоліну безводного 1,5 Води очищеної 1,5 мл Олії м'яги IVкр. Змішай, щоб утворився крем. Дай. Познач. Нічний крем.</p>
<p>11. Ланоліну безводного 10,0 Олії мигдалевої 60,0 Воску 10,0 Води очищеної 10 мл Змішай, щоб утворився крем. Дай. Познач. Нічний крем.</p>	<p>12. Ланоліну безводного 20,0 Олії оливкової 10,0 Натрію тетраборату 0,5 Води очищеної 40 мл Змішай, щоб утворився крем. Дай. Познач. Нічний крем.</p>
<p>13. Олії мигдалевої 20,0 Олії конопляної нерафінованої 5,0 Воску білого 3,0 Емульгатора Planta M 5,0 Сорбінової кислоти 0,2 Гліцерину 5,0 Води очищеної до 100,0 Змішай, щоб утворився крем. Дай. Познач. Нічний крем</p>	<p>14. Воску рисових висівок 2,0 Олії персикової 10,0 Масла каріте 5,0 Емульгатора Олівем 1000 6,0 Пропіленгліколю 5,0 Калію сорбату 0,2 Бетаїну 0,5 Ефірної олії 0,2 Води очищена до 100,0 Змішай. Дай. Познач. Зволожувальний крем.</p>

<p>15. Кислоти азелаїнової 8,0 Олії абрикосової 10,0 Воску білого 2,0 Емульгатора Емульфарма 5,0 Калію сорбату 0,2 Гуарової камеді 1,0 Гліцерину 5,0 Води очищеної до 100,0 Змішай. Дай. Познач. Крем при вуграх.</p>	<p>16. Емульгатора Olivem 1000 3,0 Рицинової олії 10,0 Калію сорбату 0,2 Алантоїну Ментолу Ефірної олії лаванди по 0,5 Слизу насіння айви 6% до 100,0 Змішай. Дай. Познач. Емульгель після гоління.</p>
<p>17. Кислоти стеаринової 24,0 Калію гідроксиду 1,0 Гліцерину 10,5 Ароматизатора 0,5 Води очищеної 64,0 Змішай. Дай. Познач. Очищувальний крем. Змішай. Дай. Познач. Очищувальний крем.</p>	<p>18. Соку алоє 25,0 Кислоти стеаринової 11,4 Калію карбонату 0,3 Гліцерину 4,2 Натрію тетраборату 0,1 Ефірної олії чайного дерева 0,5 Води очищеної 44,0 Змішай. Дай. Познач. Крем при вуграх.</p>

Індивідуальні завдання для виконання лабораторної роботи

№№ варіанту		№№ рецептів		
1	7	1	7	13
2	8	2	8	14
3	9	3	9	15
4	10	4	10	16
5	11	5	11	17
6	12	6	12	18

Лабораторна робота №4

Тема: Технологія косметичних гелів. Суспензійні м'які косметичні засоби

Мета: Навчитися готувати косметичні гелі і суспензійні м'які косметичні засоби, проводити контроль їх якості та оформлення до відпуску.

Актуальність теми: Серед рецептури косметичних засобів з пружно-пластичним дисперсійним середовищем, вважливе місце займають гелі, а також засоби з твердою дисперсною фазою. технологія яких є специфічною залежно від типу ВМС, на основі якої готується косметичний засіб. Тому вивчення технологічних закономірностей приготування безжирових кремів є важливим для роботи майбутнього провізора-технолога.

Навчальні цілі:

Знати:

- складові компоненти безжирових кремів;
- особливості технології безжирових кремів (гелів);
- упакування, контроль відпуску та оформлення до відпуску приготовленого крему.

Вміти:

- користуватись довідковою літературою для пошуку необхідної інформації при виготовленні безжирових кремів (гелів);
- готувати безжирові креми (гелі);
- проводити контроль якості та оформляти до відпуску виготовлені косметичні препарати.

Самостійна позааудиторна робота:

1. Ознайомитись з рецептами, які представлені в даній темі, вибрати для них оптимальну технологію.
2. Для засвоєння технології безжирових кремів, здійснити записи у щоденнику за нижченаведеною формою. Самостійно заповнити графи 1-3.

Контрольні питання:

1. Характеристика безжирових кремів як дисперсних систем.
2. Характеристика компонентів безжирових кремів, властивості їх розчинів.
3. Гелі (драглі) та гліцероляти як косметичні форми, їх характеристика.
4. Особливості приготування безжирових кремів на основі різних ВМС (трагаканту, желатини, агару, крохмалю, похідних целюлози та ін.).
5. Оцінка якості гелів.
6. Принципи підбору та застосування безжирових кремів (гелів).
7. Функція і призначення суспензійних м'яких косметичних засобів.

Самостійна робота на занятті:

1. Виготовити косметичний засіб згідно рекомендованої рецептури.
2. Оформити паспорт письмового контролю.
3. Здійснити контроль якості виготовленого косметичного засобу. Результати занести в щоденник (графи 4-5).

Рекомендована рецептура

Візьми:

Візьми:

1. Трагаканту порошку 1,5 Гліцерину 10,0 Ментолу 0,5 Води очищеної 90,0 Змішай. Дай. Познач: Гель із трагаканту.	2. Трагаканту 1,0 Соку огіркового 74,0 Гліцерину Води очищеної по 12,0 Запашника 0,3 Змішай. Дай. Познач: Огіркове желе
--	--

<p>3. Ксантанової камеді 4,0 Гліцерину 10,0 Тимолу 0,5 Води очищеної до 100,0 Змішай. Дай. Познач: Гель туалетний</p>	<p>4. Агару 2,0 Гліцерину 20,0 Ментолу 0,2 Води очищеної до 100,0 Змішай. Дай. Познач: Нежирний крем.</p>
<p>5. Метилцелюлози 1,0 Гліцерину 3,0 Ефірної олії чайного дерева 0,5 Води очищеної до 20,0 Змішай, щоб утворився гель. Дай. Познач. Гель при вуграх.</p>	<p>6. Натрій-карбоксиметилцелюлози 1,2 Гліцерину 2,0 Ефірної олії м'яти 0,5 Води очищеної до 20,0 Змішай, щоб утворився гель. Дай. Познач. Охолоджувальний гель.</p>
<p>8. Крохмалю Води очищеної по 0,7 Гліцерину 9,3 Цинку оксиду 1,0 Змішай, щоб утворився гель Дай. Познач. Гель для підсушення шкіри</p>	<p>9. Настойки календули 0,5 Поліетиленоксиду 400 – 8,0 Поліетиленоксиду 1500 – 2,0 Змішай, щоб утворилась мазь. Дай. Познач. Наносити на шкіру.</p>
<p>10. Желатину 2,0 Кислоти борної 0,5 Гліцерину 5,0 Води очищеної 10,0 Змішай. Дай. Познач. Наносити на шкіру у розплавленому вигляді.</p>	<p>11. Гліцерину 54,5 Води очищеної 39,2 Крохмалю 4,7 Мильної стружки 1,6 Ефірної олії шавлії лікарської 0,3 Змішай. Дай. Познач: Гліцероль для зубної пасти.</p>
<p>12. Желатину 3,0 Меду 9,0 Гліцерину 100,0 Води очищеної 35,0 Спирту етилового 20,0 Кислоти саліцилової 0,25 Змішай. Дай. Познач: Медовий гель Калодерма №2.</p>	<p>13. Настойки календули 4,0 Карбополу 0,5 Триетаноламіну 0,25 Води очищеної до 50,0 Змішай. Дай. Познач. Наносити на уражені ділянки шкіри.</p>
<p>14. Охри жовтої 4,0 Цинку оксиду 10,0 Вазеліну білого 86,0 Змішай. Дай. Познач. Крем від засмаги</p>	<p>15. Кислоти саліцилової 9,0 Кислоти бензойної 4,0 Спирту етилового 96% - 1 мл Вазеліну до 100,0 Змішай. Дай. Познач. Крем відбілювальний.</p>

<p>16. Оксиду цинку 15,0 Вазеліну 75,0 Пероксиду цинку 10,0 Змішай. Дай. Познач. Крем відбілюювальний.</p>	<p>17. Мазь від веснянок Гебри Ртуті амідохлориду Вісмуту нітрату основного по 10,0 Мазі гліцеринової 20,0 Змішай. Видай. Познач. Змащувати шкіру обличчя на ніч</p>
<p>18. Мазь Дар'є Ртуті оксиду жовтого 1,0 Кислоти саліцилової Резорцину по 0,3 Ланоліну безводного Вазеліну по 10,0 Змішай. Видай. Познач. При піодермії</p>	<p>19. Мазь Длусьського Кислоти саліцилової 5,0 Ментолу 1,0 Воску Олії оливкової по 40,0 Змішай. Видай. Познач. При мозолях.</p>

Індивідуальні завдання для виконання лабораторної роботи

№№ варіанту		№№ рецептів		
1	7	1	7	13
2	8	2	8	14
3	9	3	9	15
4	10	4	10	16
5	11	5	11	17
6	12	6	12	18

Лабораторна робота №5

ТЕМА: Технологія твердих косметичних засобів. Присипки, збори, маски косметичні

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ: Серед косметичної продукції значний асортимент займають препарати твердої форми випуску (пудри, присипки, тальки, спеціальні косметичні порошки). Рецептура косметичних порошоків, паст є специфічною, тому вивчення основних груп складових компонентів, особливостей технології є важливим при вивченні цієї дисципліни.

НАВЧАЛЬНІ ЦІЛІ

ЗНАТИ:

- класифікацію і характеристику твердих косметичних засобів.
- характеристика складу косметичних пудр, присипок, аромаван, зборів, масок;

- допоміжні речовини, що використовуються в технології твердих косметичних засобів;
- особливості технології твердих косметичних засобів;
- упакування, контроль відпуску й оформлення до відпуску приготовлених косметичних засобів.

ВМІТИ:

- користуватись довідковою літературою для пошуку необхідної інформації при виготовленні твердих косметичних засобів;
- підбирати компоненти і їх співвідношення для приготування косметичних пудр, присипок, солей, зборів, масок;
- давати характеристику компонентам косметичних препаратів;
- виготовляти косметичні засоби, проводити контроль їх якості і оформляти до відпуску;

САМОСТІЙНА ПОЗААУДИТОРНА РОБОТА:

1. Ознайомитись з рецептами, які наведено в цій темі, вибрати для них оптимальну технологію.
2. Для засвоєння технології косметичних препаратів твердої форми здійснити записи у щоденнику за нижче наведеною формою. Самостійно заповнити графи 1-3.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ:

1. Характеристика і класифікація косметичних порошків.
2. Основні вимоги до порошків з ароматичними речовинами для місцевого застосування.
3. Правила подрібнювання і змішування при виготовленні порошків. Використання рідких компонентів при виготовленні порошків.
4. Характеристика допоміжних речовин, що застосовуються при виготовленні солей для ван (крохмаль, аеросил, тальк, біла глина тощо).
5. Особливості рецептури і технологія присипок.
6. Особливості технології косметичних порошків і оцінка їх якості.
7. Технологічні стадії приготування косметичних зборів і оцінка їх якості.
8. Особливості подрібнення і змішування рослинної сировини, прописаних в різних масових кількостях.
9. Технологічні прийоми введення ефірних олій в косметичні збори.
10. Косметичні маски. Визначення. Класифікація. Загальна характеристика.
11. Номенклатура і характеристика компонентів рецептури косметичних масок залежно від призначення.
12. Технологія косметичних масок і оцінка їх якості.

САМОСТІЙНА АУДИТОРНА РОБОТА НА ЗАНЯТТІ:

1. Виготовити косметичний засіб згідно рекомендованої рецептури.
2. Оформити паспорт письмового контролю.
3. Здійснити контроль якості виготовленого косметичного засобу. Результати занести в щоденник (графи 4-5).

Рекомендована рецептура

Візьми:

Візьми:

<p>1. Магнію карбонату основного 10,0 Крохмалю Цинку оксиду по 20,0 Тальку 50,0 Олії ефірної краплі 1,0 Змішай. Дай. Познач. Пудра для нормальної шкіри</p>	<p>2. Олії герані Олії троянди по 0,15 Магнію стеарату 5,0 Аеросилу 2,5 Крохмалю 15,0 Змішай, щоб утворився порошок. Дай. Познач. Присипка при грибковому ураженні шкіри.</p>
<p>3. Олії шавлії 0,25 Тимолу 0,15 Тальку Цинку оксиду порівну по 10,0 Змішай, щоб утворився порошок. Дай. Познач. Присипка при виразках на шкірі</p>	<p>4. Олії сосни Олії евкаліпту порівну по 0,15 Тимолу 0,15 Кальцію стеарату 1,0 Тальку 20,0 Змішай, щоб утворився порошок Дай. Познач. Присипка для обпудрювання стоп.</p>
<p>5. Олії полину Олії розмарину порівну по 0,2 Дерматолу 5,0 Цинку оксиду Тальку порівну по 10,0 Змішай, щоб утворився порошок. Дай. Познач. Присипка при виразці шкіри.</p>	<p>5. Міді сульфату 0,5 Сірки Ксероформу по 5,0 Магнію оксиду 50,0 Змішай, щоб утворився порошок Дай. Познач. Присипка при виразці шкіри.</p>
<p>7. Олії шавлії Олії лаванди по 0,3 Олії м'яти 0,2 Глини білої 10,0 Натрію сульфату Натрію гідрокарбонату по 20,0 Змішай, щоб утворився порошок. Дай таких доз №5. Познач. Ароматна сіль для ванночки на 5 л води.</p>	<p>8. Олії розмарину Олії сосни по 0,5 Олії м'яти 0,2 Тальку 10,0 Натрію сульфату Натрію гідрокарбонату по 20,0 Змішай, щоб утворився порошок. Дай таких доз №5. Познач. Ароматна сіль для ванночки на 5 л води.</p>
<p>9. Крохмалю 0,5 Кислоти саліцилової 0,06 Кислоти борної 0,08 Галунів Таніну по 1,8 Цинку оксиду Тальку по 7,5 Змішай, щоб утворився порошок Дай. Познач. Присипка при виразці гіпергідрозі.</p>	<p>10. Тальку 63,0 Глини білої 20,0 Кальцію карбонату Цинку оксиду Цинку стеарату по 5,0 Магнію карбонату 1,5 Ефірної олії лаванди 0,5 Змішай, щоб утворився порошок Дай. Познач. Пудра для сухої шкіри</p>

<p>11. Кислоти борної 1,0 Сірки осадженої 2,0 Цинку оксиду Тальку по 20,0 Змішай, щоб утворився порошок Дай. Познач. Пудра антисеборейна</p>	<p>12. Дерматолу Глини білої по 10,0 Цинку оксиду Тальку порівну по 15,0 Змішай, щоб утворився порошок Дай. Познач. Присипка на виразки.</p>
<p>13. Кореня лопуха великого Кореня дев'ясила високого Трави звіробою дірчастого по 30,0 Змішай, щоб утворився збір Дай. Познач. Для приготування відвару для промивання шкіри при вуграх.</p>	<p>14. Кореневищ з коренями валеріани Трави хвоща польового по 2,0 Листя шавлії лікарської 8,0 Змішай, щоб утворився збір Дай. Познач. Для приготування настою для промивання шкіри при гіпергідрозі.</p>
<p>15. Квіток нагідок Листя м'яти перцевої Трави деревію Квіток ромашки по 10,0 Змішай, щоб утворився збір Дай. Познач. Для приготування настою для промивання шкіри при вуграх.</p>	<p>16. Листя шавлії лікарської Квіток ромашки лікарської Квіток лаванди колоскової по 2,5 Олії чайного дерева 5 кр. Змішай, щоб утворився збір Дай. Познач. Для приготування настою для промивання шкіри при вуграх.</p>
<p>17. Лаванди лікарської квіток Нагідок лікарських квіток по 2,5 Глини зеленої Глини мароканської по 2,50 Змішай. Дай. Познач. Маска протизапальна.</p>	<p>18. Ромашки лікарської квіток Лаванди лікарської квіток по 2,5 Глини білої Глини синьої по 2,5 Змішай. Дай. Познач. Маска протизапальна.</p>

Індивідуальні завдання для виконання лабораторної роботи

№№ варіанту		№№ рецептів		
1	7	1	7	13
2	8	2	8	14
3	9	3	9	15
4	10	4	10	16
5	11	5	11	17
6	12	6	12	18

Лабораторна робота №6

ТЕМА: Косметичні препарати піномийного призначення

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ: Одними з найважливіших косметичних засобів для гігієнічного догляду і лікування волосся є шампуні, бальзами, кондиціонери. У виробництві шампунів використовується велика кількість різних груп речовин, основними з яких є поверхнево-активні. Рецептура шампунів дуже різноманітна і представлена косметичними засобами у різних формах (порошок, рідина, гель, крем), які відрізняються за мийною лікувальною дією. Отже, знання класифікації, властивостей складових компонентів, особливостей технології, вимог щодо якості шампунів та інших засобів для догляду за волоссям є важливим при вивченні предмету.

НАВЧАЛЬНІ ЦІЛІ

ЗНАТИ:

- класифікацію і характеристику шампунів;
- класифікацію і характеристику поверхнево-активних речовин, що використовуються в технології шампунів;
- характеристику різних груп допоміжних речовин, що використовуються в рецептурах шампунів;
- особливості виготовлення, контролю якості та оформлення до відпуску шампунів, які можна виготовити в аптеці.

ВМІТИ:

- користуватись довідковою літературою для пошуку необхідної інформації при виготовленні шампунів;
- виготовити сухі, рідкі, гелеві шампуні;
- виготовляти кондиціонери і маски для догляду за волоссям і волосистою частиною голови
- проводити контроль якості та оформляти до відпуску виготовлені косметичні засоби.

САМОСТІЙНА ПОЗААУДИТОРНА РОБОТА:

1. Ознайомитись з рецептами, які представлені в даній темі, вибрати для них оптимальну технологію.
2. Для засвоєння технології шампунів, здійснити записи у щоденнику за нижченаведеною формою. Самостійно заповнити графи 1-3.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ:

1. Шампуні як косметична форма.
2. Класифікація шампунів. Косметичний ефект.
3. Класифікація, характеристика і номенклатура ПАР, які використовуються в піномийних косметичних засобах.
4. Механізм очищувальної дії піномийних косметичних засобів.
5. Позитивні і негативні моменти використання ПАР.
6. Функція, характеристика, номенклатура різних груп допоміжних речовин у складі піномийних засобів:

- 6.1 Характеристика загущувачів;
- 6.2 Характеристика антистатиків;
- 6.3 Характеристика консервантів і бактерицидів;
- 6.4 Характеристика регуляторів рН і речовин, що зменшують твердість води;
- 6.5 Характеристика барвників, запашників, перламутрових добавок та інших речовин у складі шампунів.
7. Характеристика і номенклатура БАР і спеціальних добавок у складі шампунів та бальзамів.
8. Основні принципи і підходи до складання рецептури шампунів різної спрямованості дії.
9. Технологія і контроль якості шампунів згідно з вимогами НТД.
10. Конденціонери і ополіскувачі як косметичні засоби для догляду за волоссям і волосистою частиною голови.

ПЕРЕЛІК ОBOB'ЯЗКОВИХ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

1. Виписувати рецепти косметичних засобів латинською мовою.
2. Характеризувати активні, діючі і допоміжні речовини за органолептичними і фізико-хімічними властивостями.
3. Здійснювати необхідні розрахунки згідно рецепту косметичного засобу
4. Виготовляти косметичні засоби за наведеним рецептом.
5. Упаковувати, формляти виготовлені косметичні засоби.
6. Здійснювати органолептичний та письмовий контроль косметичних засобів.

САМОСТІЙНА АУДИТОРНА РОБОТА НА ЗАНЯТТІ:

6. Виготовити косметичний засіб згідно рекомендованої рецептури.
7. Оформити паспорт письмового контролю.
8. Здійснити контроль якості виготовленого косметичного засобу. Результати занести в щоденник (графи 4-5).
9. Запропонувати склад шампуню для власного типу волосся.

Рекомендована рецептура

Візьми:

Візьми:

1. Мила в порошку 65,0 Натрію тетраборату 30,0 Амонію карбонату 5,0 Змішай. Дай. Познач: Шампунь в порошку	2. Боратної кислоти Натрію тетраборату по 15,0 Натрію карбонату 30,0 Мила в порошку 40,0 Змішай. Дай. Познач: Шампунь в порошку
3. Мила в порошку 75,0 Натрію карбонату 10,0 Хни в порошку 15,0 Змішай. Дай. Познач: Шампунь в порошку з хною	4. Кокосового мила 52,0 Натрію карбонату 20,0 Натрію тетраборату Хни в порошку по 14,0 Змішай. Дай. Познач: Шампунь в порошку з хною

<p>5. Мила в порошку 50,0 Натрію тетраборату 15,0 Натрію карбонату 25,0 Калію карбонату 5,0 Хни в порошку 5,0 Змішай. Дай. Познач: Шампунь в порошку з хною</p>	<p>6. Мила в порошку 52,0 Натрію тетраборату 20,0 Натрію карбонату 0,5 Хни в порошку 7,5 Порошку квітів ромашки 20,0 Змішай. Дай. Познач: Шампунь</p>
<p>7. Білого калійного мила 4,0 Калію карбонату 8,0 Води очищеної 80,0 Коренів мильнянки 8,0 Змішай. Дай. Познач: Рідкий шампунь з милом</p>	<p>8. Сапоніну 2,0 Розчину аміаку 4,0 Спирту етилового 20% - 64,0 Настояю квітів ромашки 30,0 Змішай. Дай. Познач: Рідкий шампунь</p>
<p>9. Сапоніну 2,0 Розчину аміаку 4,5 Спирту етилового 25% - 73,5 Води очищеної 15,0 Жовтку яєчного в порошку 5,0 Змішай. Дай. Познач: Рідкий шампунь</p>	<p>10. Кори квілаї чи кореню мильнянки 20,0 Води очищеної холодної 40,0 Спирту етилового 95% - 40,0 Змішай. Дай. Познач: Рідкий шампунь</p>
<p>11. Сапоніну 1,5 Води очищеної 80,0 Спирту етилового 90% - 18,5 Змішай. Дай. Познач: Рідкий шампунь</p>	<p>12. Натрію тетраборату 2,1 Калію карбонату 1,0 Розчину аміаку 1,0 Води очищеної 55,9 Спирту етилового 95% - 40,0 Змішай. Дай. Познач: Рідкий шампунь</p>

Індивідуальні завдання для виконання лабораторної роботи

№№ варіанту	№№ рецептів
1, 7	1, 7
2, 8	2, 8
3, 9	3, 9
4, 10	4, 10
5, 11	5, 11
6, 12	6, 12

3. Провести дослідження піномийних засобів. Результати занести в таблицю.

№	Досліджувані показники	Досліджуваний зразок №1	Досліджуваний зразок №2	Досліджуваний зразок №3
1	Піноутворювальна здатність			
2	Кратність піни			
3	Стійкість піни			
4	Час життя піни			
5	pH			

4. Здійснити аналіз складу піномийного засобу

№	Назва інгредієнтів зразка шампуню	Група речовин	Функція у шампуні
1...			
2..			

Лабораторна робота №7

ТЕМА: Технологія косметичних засобів дезодорувальної дії і для догляду за порожниною рота

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ: В косметології засоби для догляду за зубами представлені зубними порошками, пастами. Рецептура зубних порошків, паст є специфічною, тому вивчення основних груп складових компонентів, особливостей технології є важливим при вивченні цього курсу.

Теоретичні знання та набуті практичні вміння з аналізу і складання рецептури, вибору раціональної технології приготування і дослідження косметичних засобів дезодорувальної дії є важливим завданням для роботи майбутнього провізора.

НАВЧАЛЬНІ ЦІЛІ

ЗНАТИ:

- косметичні засоби для догляду за зубами: зубні порошки, пасти, еліксири.
- характеристика складу зубних паст: очищаючі (миючі, абразивні) засоби, ПАР, підсолоджуючі, в'язучі, зволожуючі, ароматичні речовини, барвники, консерванти, дезинфікуючі й антисептичні речовини.
- знати класифікацію косметичних засобів дезодорувального призначення за областю застосування, консистенцією, дією;
- допоміжні речовини, що використовуються в технології косметичних засобів дезодорувального призначення;
- особливості технології косметичних засобів дезодорувального призначення;
- упакування, контроль відпуску та оформлення до відпуску приготовлених косметичних засобів дезодорувального призначення.

ВМІТИ:

- користуватись довідковою літературою для пошуку необхідної інформації при виготовленні косметичних засобів, що використовуються для догляду за зубами;
- підбирати компоненти і їх співвідношення для приготування косметичних засобів, що використовуються для догляду за зубами;
- давати характеристику компонентам косметичних препаратів;
- виготовляти косметичні засоби, проводити контроль їх якості і оформляти до відпуску;
- користуватись довідковою літературою для пошуку необхідної інформації при виготовленні косметичних засобів дезодорувального призначення;
- готувати косметичні засоби дезодорувального призначення;
- проводити контроль якості та оформляти до відпуску виготовлені косметичні засоби.

САМОСТІЙНА ПОЗААУДИТОРНА РОБОТА:

3. Ознайомитись з рецептами, які представлені в цій темі, вибрати для них оптимальну технологію.

4. Для засвоєння технології косметичних препаратів для догляду за ротовою порожниною та косметичних засобів дезодорувальної дії, здійснити записи у щоденнику за нижче наведеною формою. Самостійно заповнити графи 1-3.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ:

1. Косметичні засоби для догляду за порожниною рота і зубами, різновиди, вимоги.
2. Косметичний ефект засобів для догляду за порожниною рота і зубами, чинники, що його забезпечують.
3. Зубні порошки, визначення, класифікація, косметичний ефект.
4. Номенклатура діючих і допоміжних речовин, які входять до складу зубних порошоків.
5. Технологія та контроль якості зубних порошоків.
6. Зубні пасти. Визначення, класифікація.
7. Номенклатура і функціональне призначення компонентів зубних паст.
8. Виробництво і контроль якості зубних паст.
9. Рідкі засоби гігієни ротової порожнини. Основні компоненти рідких засобів, їх функціональне призначення.
10. Технологія та контроль якості розчинів для полоскання ротової порожнини.
11. Особливості застосування рідких засобів гігієни ротової порожнини.
12. Класифікація і характеристика дезодорувальних косметичних засобів.
13. Дезодоранти, призначення, механізм дії.
14. Характеристика діючих речовин, які використовуються у складі дезодорантів.
15. Антиперспіранти, призначення, механізм дії.
16. Характеристика діючих речовин, які використовуються у складі

антиперспірантів.

17. Номенклатура, характеристика і функціональне призначення допоміжних речовин, які застосовуються у дезодорувальних косметичних засобах різних форм випуску.

18. Особливості складання рецептури косметичних препаратів дезодорувальної дії залежно від форм випуску.

19. Технологія та контроль якості дезодорувальних косметичних засобів різних форм випуску.

20. Особливості гігієнічного догляду за шкірою з гіперсекрецією потових залоз.

САМОСТІЙНА АУДИТОРНА РОБОТА НА ЗАНЯТТІ:

1. Виготовити косметичний засіб згідно рекомендованої рецептури.

2. Оформити паспорт письмового контролю.

3. Здійснити контроль якості виготовленого косметичного засобу. Результати занести в щоденник (графи 4-5).

4. Запропонувати склад косметичного засобу для догляду за порожниною рота і склад дезодорувального косметичного засобу для власного типу шкіри.

Рекомендована рецептура

Візьми:

Візьми:

1. Кальцію карбонату 40,0 Магнію карбонату 10,0 Олії м'яти ефірної 1,0 Змішай. Дай. Познач: Зубний порошок	2. Кальцію карбонату 40,0 Магнію карбонату 10,0 Олії м'яти ефірної 1,0 Еозину 0,25 Змішай. Дай. Познач: Зубний порошок
3. Кальцію карбонату 40,0 Магнію карбонату 10,0 Тимолу 0,5 Родаміну 0,25 Змішай. Дай. Познач: Зубний порошок	4. Кальцію карбонату 40,0 Магнію карбонату 10,0 Мильного порошку 5,0 Ментолу 2,0 Змішай. Дай. Познач: Зубний порошок
5. Настою трави звіробою 30 мл Спирту етилового 70% 40 мл Ментолу 0,1 Змішай. Дай. Познач: Зубний еліксир	6. Води м'ятної 60 мл Спирту етилового 70% 40 мл Гліцерину 1,0 Змішай. Дай. Познач: Зубний еліксир
7. Відвару кори дуба 5-100 мл Олії лаванди ефірної 5 кр. Змішай. Дай. Познач: Зубний еліксир	8. Настою трави звіробою 5-100 мл Олії розмарину ефірної 2 кр Олії м'яти ефірної 2 кр Змішай. Дай. Познач: Зубний еліксир

<p>9. Олії абрикосової 10,0 Ефірної олії пачулі 4 кр Ефірної олії меліси 4 кр Ефірної олії лаванди 4 кр Змішай. Дай. Познач: Дезодорант рідкий</p>	<p>10. Ефірної олії чайного дерева 10 кр Ефірної олії шавлії 4 кр Ефірної олії розмарину 2 кр Змішай. Дай. Познач: Дезодорант рідкий при гіпергідрозі</p>
<p>11. Таніну 1,5 Резорцину 1,0 Спирту етилового 50 мл Змішай. Дай. Познач: Дезодорант рідкий для застосування при гіпергідрозі</p>	<p>12. Воску жовтого 6,0 Масла какао 4,0 Ефірної олії лаванди 4 кр Ефірної олії троянди 2 кр Змішай. Дай. Познач: Парфумерний олівець.</p>
<p>13. Ланоліну 15,0 Твердого харчового жиру 2,0 Олії арахісової 7,5 Парафіну 5,0 Гліцерину 7,0 Соку лимона 7,5 мл Води очищеної 10 мл Настоянки шкірки лимона 2,5 мл Змішай. Дай. Познач: Паличка лимонна дезодорувальна</p>	<p>14. Натрію стеарату 10,0 Натрію хлориду 1,0 Триклозану 0,5 Води очищеної 20 мл Спирту етилового 96% 5 мл Парфумерної композиції 0,5 Барвника 0,5 Пропіленгліколю до 50,0 Змішай. Дай. Познач: Дезодорант-олівець</p>
<p>15. Воску бджолиного 2,0 Ланоліну безводного 2,0 Петролатуму 20,0 Гліцерину 1,0 Ефірної олії сосни 3 кр Ефірної олії шавлії 4 кр Ефірної олії евкаліпту 3 кр Змішай. Дай. Познач: Дезодорант твердий</p>	<p>16. Кислоти саліцилової 2,5 Кислоти борної 5,0 Кислоти винної 5,0 Цинку оксиду 12,5 Тальку 25,0 Змішай. Дай. Познач. Пудра для застосування при гіпергідрозі</p>
<p>17. Гексаметилентетраміну 10,0 Тальку 20,0 Змішай. Дай. Познач. Присипка для усунення гіперсекреції потових залоз</p>	<p>18. Гексаметилентетраміну 2,0 Розчину метилцелюлози 5% 90,0 Змішай. Дай. Познач. Гель для усунення гіперсекреції потових залоз</p>
<p>19. Натрію тетраборату 2,5 Цинку оксиду 10,0 Тальку 10,0 Води очищеної 10 мл Крему дитячого 30,0 Змішай. Дай. Познач. Крем для застосування при гіпергідрозі</p>	<p>20. Кислоти саліцилової 1,0 Резорцину 0,5 Вазеліну до 30,0 Змішай. Дай. Познач. Мазь для застосування при гіпергідрозі.</p>

Індивідуальні завдання для виконання лабораторної роботи

№№ варіанту		№№ рецептів			
1	7	1	7	13	19
2	8	2	8	14	20
3	9	3	9	15	13
4	10	4	10	16	11
5	11	5	11	17	14
6	12	6	12	18	13

Здійснити аналіз складу зубної пасти

№	Назва інгредієнтів зразка зубної пасти	Група речовин	Функція у зубній пасти
1...			

Лабораторна робота № 8

ТЕМА: Контрольна робота

АКТУАЛЬНІСТЬ: Контрольна робота дозволить оцінити рівень знань студентів про анатомію і фізіологію шкіри та її придатків, основні типи шкіри і волосся; особливості складу рецептури ЛКЗ, косметичних засобів, призначених для догляду за різними типами шкіри і волосся; для лікування різних патологій шкіри та її придатків; про засоби гігієнічної косметики, про особливості гігієнічного та лікувального косметичного догляду за шкірою і волоссям.

НАВЧАЛЬНІ ЦІЛІ:

ЗНАТИ:

- основні цілі і завдання технології лікарських косметичних засобів;
- основні терміни і поняття, що використовуються в технології лікарських косметичних засобів;
- основні напрямки нормування виробництва лікарських косметичних засобів в Україні,
- теоретичне обґрунтування технології ЛКЗ у різних косметичних формах;
- види контролю якості ЛКЗ та правила їх оформлення до відпуску.

ВМІТИ:

- вибирати і обґрунтовувати оптимальну технологію ЛКЗ залежно від фізико-хімічних властивостей компонентів;
- виготовляти і оформляти до відпуску ЛКЗ;
- проводити класифікацію косметичних препаратів залежно від їх функціонального призначення;
- застосовувати ЛКЗ згідно призначення.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ:

1. Повторити основні напрями державного нормування виробництва косметичних і лікарських косметичних засобів в Україні.
2. Повторити нормативними документи, за якими здійснюється виробництво косметичної продукції.
3. Повторити основні види косметичного і лікувально-косметичного догляду.
4. Повторити теоретичну основу щодо виготовлення/виробництва ЛКЗ, косметичних засобів в умовах аптеки і промисловості.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ УСНОГО ОПИТУВАННЯ:

1. Косметичні засоби, лікарські косметичні засоби, їх класифікація.
2. Основні ознаки косметичних та лікарських косметичних засобів.
3. Напрями державного нормування виробництва косметичних та лікарських косметичних засобів.
4. Безпека косметичної продукції.
5. Санітарно-гігієнічні та мікробіологічні показники якості косметичної продукції.
6. Сертифікація косметичної продукції в Україні.
7. Нормативні документи, що необхідні для виробництва та реалізації косметичної продукції.
8. Термінологія і класифікація косметичного і лікувально-косметичного догляду.
9. Анатомічні особливості шкіри людини.
10. Морфологія і фізіологія шкіри.
11. Епідерміс будова і властивості окремих його шарів.
12. Дерма та підшкірна жирова клітковина, їх роль у забезпеченні.
13. Функції шкіри, їх значення у життєзабезпеченні організму.
14. Придатки шкіри, їх будова і функції.
15. Особливості діяльності сальних і потових залоз, їх значення для клінічної характеристики шкіри.
16. Клінічна характеристика основних типів шкіри обличчя та методи їх визначення.
17. Клінічна характеристика шкіри обличчя за ступенем еластичності, видом рельєфу, рівнем кровопостачання і методи її визначення.
18. Косметологічні аспекти морфології і фізіології волосся. Методи визначення типу волосся.
19. Визначення, класифікація і характеристика лосьйонів.
20. Переваги лосьйонів, які застосовуються у косметології і дерматології.
21. Характеристика основних компонентів рецептури косметичних лосьйонів.
22. Технологія лосьйонів.
23. Контроль якості лосьйонів.
24. Визначення, класифікація, технологія, контроль якості тоніків.
25. Шампуні. Визначення. Класифікація. Косметичний ефект.
26. Класифікація, характеристика і номенклатура ПАР, які використовуються в піномийних косметичних засобах.

27. Механізм очищаючої дії піномийних косметичних засобів.
28. Позитивні і негативні моменти використання ПАР.
29. Функція, характеристика, номенклатура загущувачів, антистатиків, консервантів і бактерицидів, регуляторів рН та інших речовин у складі шампунів.
30. Характеристика і номенклатура БАР і спеціальних добавок у складі шампунів та бальзамів.
31. Основні принципи і підходи до складання рецептури шампунів різної спрямованості дії.
32. Технологія і контроль якості шампунів згідно з вимогами НТД.
33. Косметичні засоби для догляду за порожниною рота і зубами, різновиди, вимоги.
34. Косметичний ефект засобів для догляду за порожниною рота і зубами, чинники, що його забезпечують.
35. Зубні порошки, визначення, класифікація, косметичний ефект.
36. Номенклатура діючих і допоміжних речовин, які входять до складу зубних порошоків.
37. Технологія та контроль якості зубних порошоків.
38. Зубні пасти. Визначення, класифікація.
39. Номенклатура і функціональне призначення компонентів зубних паст.
40. Виробництво і контроль якості зубних паст.
41. Рідкі засоби гігієни ротової порожнини. Основні компоненти рідких засобів, їх функціональне призначення.
42. Технологія та контроль якості розчинів для полоскання ротової порожнини.
43. Особливості застосування рідких засобів гігієни ротової порожнини.
44. Класифікація кремів, їх характеристика.
45. Жирові креми, їх різновиди. Особливості дії на шкіру та волосся.
46. Емульсійні креми, їх різновиди. Особливості дії на шкіру та волосся.
47. Особливості технології жирових та емільсійних кремів, умови зберігання та застосування.
48. Особливості складу і косметичної дії на шкіру жирових та емільсійних кремів.
49. Класифікація та характеристика біологічно активних речовин косметичних кремів.
50. Основні принципи складання рецептури жирових та емільсійних косметичних кремів різного призначення і дії.
51. Технологічні стадії виробництва косметичних кремів.
52. Оцінювання якості косметичних кремів.
53. Класифікація кремів, їх характеристика.
54. Безжирові креми, їх різновиди. Особливості дії на шкіру та волосся.
55. Особливості технології безжирових кремів, умови зберігання та застосування.
56. Особливості складу і косметичної дії на шкіру безжирових кремів.
57. Класифікація та характеристика біологічно активних речовин косметичних гелів.

58. Основні принципи складання рецептури безжирових косметичних кремів різного призначення і дії.
59. Технологічні стадії виробництва косметичних гелів.
60. Оцінювання якості косметичних гелів.
61. Класифікація і характеристика дезодоруючих косметичних засобів.
62. Дезодоранти, призначення, механізм дії.
63. Характеристика діючих речовин, які використовуються у складі дезодорантів.
64. Антиперспіранти, призначення, механізм дії.
65. Характеристика діючих речовин, які використовуються у складі антиперспірантів.
66. Номенклатура, характеристика і функціональне призначення допоміжних речовин, які застосовуються у дезодорувальних косметичних засобах різних форм випуску.
67. Особливості складання рецептури косметичних препаратів дезодоруючої дії залежно від форм випуску.
68. Технологія та контроль якості дезодорувальних косметичних засобів різних форм випуску.
69. Особливості гігієнічного догляду за шкірою з гіперсекрецією потових залоз.
70. Термінологія і класифікація лікувально-косметичного догляду за шкірою.

Рекомендована рецептура

Візьми:

Візьми:

1. Спирту етилового 20% -30 мл Гліцерину 5,0 Розчину кислоти борної 2% 35 мл Води кропу 30 мл. Змішай. Дай. Познач: Лосьйон для догляду за нормальною шкірою.	2. Спирту етилового 96% -20 мл Гліцерину 8,0 Натрію тетраборату 1,0 Води м'ятної 71 мл. Змішай. Дай. Познач: Лосьйон для догляду за нормальною.
3. Спирту етилового 96% -40 мл Гліцерину 20,0 Р-ну кислоти боратної 2% - 200 мл Анестезину 10,0 Цинку оксиду Тальку по 30,0 Змішай. Дай. Познач: Лосьйон для догляду за жирною шкірою.	4. Спирту етилового 70% -20 мл Гліцерину 10,0 Розчину кислоти борної 2% - 200 мл Ментолу 1,0 Цинку оксиду Тальку по 25,0 Змішай. Дай. Познач: Лосьйон для догляду за жирною шкірою.
5. Кислоти борної 1,5 Настойки нагідок 20 мл Кислоти саліцилової 1,5 Сірки осадженої 3,0 Змішай. Дай. Познач: Лосьйон при вуграх.	6. Спирт етиловий 95% 50 мл Спирт камфорний 5 мл Натрію тетраборат 10,0 Вода очищена 160 мл Змішай. Дай. Познач: Лосьйон для жирної шкіри.

7. Воску 2,0 Олії персикової 8,0 Спермацету 1,0 Розчину віт.А олійного 5,0 Змішай. Дай. Познач: Зовнішнє. (Живильний крем).	8.Ланоліну безводного 10,0 Воску 15,0 Олії рицинової 25,0 Олії оливкової 25,0 Змішай. Дай. Познач: Зовнішнє. (Живильний крем).
9. Олії персикової 25,0 Ланоліну безводного 5,0 Воску 5,0 Гліцерину 5,0 Змішай. Дай. Познач: Зовнішнє. (Живильний крем)	10.Ланоліну безводного 3,0 Воску 1,0 Олії оливкової 4,0 Води очищеної 6 мл Змішай. Дай. Познач. Нічний крем.
11. Олії мигдалевої 20,0 Олії конопляної нерафінованої 5,0 Воску білого 3,0 Емульгатора Planta M 5,0 Сорбінової кислоти 0,2 Гліцерину 5,0 Ефірної олії Води очищеної до 100,0 Змішай, щоб утворився крем. Дай. Познач. Нічний крем для нормальної шкіри.	12. Воску рисових висівок 2,0 Олії персикової 10,0 Масла каріте 5,0 Емульгатора Олівем 1000 6,0 Пропіленгліколю 5,0 Калію сорбату 0,2 Бетаїну 0,5 Ефірної олії 0,2 Води очищена до 100,0 Змішай. Дай. Познач. Зволожувальний крем.
13. Трагаканту порошку 1,5 Гліцерину 10,0 Ментолу 0,5 Води очищеної 90,0 Змішай. Дай. Познач: Гель із трагаканту.	14. Ксантанової камеді 4,0 Гліцерину 10,0 Тимолу 0,5 Води очищеної до 100,0 Змішай. Дай. Познач: Гель туалетний
15. Метилцелюлози 1,0 Гліцерину 3,0 Ефірної олії чайного дерева 0,5 Води очищеної до 20,0 Змішай, щоб утворився гель. Дай. Познач. Гель при вуграх.	16. Натрій-карбоксиметилцелюлози 1,2 Гліцерину 2,0 Ефірної олії м'яти 0,5 Води очищеної до 20,0 Змішай, щоб утворився гель. Дай. Познач. Охолоджувальний гель.
17. Оксиду цинку 15,0 Вазеліну 75,0 Пероксиду цинку 10,0 Змішай. Дай. Познач. Крем відбілюювальний.	18.Мазь Длусського Кислоти саліцилової 5,0 Ментолу 1,0 Воску Олії оливкової по 40,0 Змішай. Видай. Познач. При мозолях.
19.Олії полину Олії розмарину порівну по 0,2 Дерматолу 5,0 Цинку оксиду Тальку порівну по 10,0 Змішай, щоб утворився порошок. Дай. Познач. Присипка при виразці шкіри.	20. Міді сульфату 0,5 Сірки Ксероформу по 5,0 Магнію оксиду 50,0 Змішай, щоб утворився порошок Дай. Познач. Присипка при виразці шкіри.

21. Магнію карбонату основного 10,0 Крохмалю Цинку оксиду по 20,0 Тальку 50,0 Олії ефірної краплі 1,0 Змішай. Дай. Познач. Пудра для нормальної шкіри.	22. Олії шавлії 0,25 Тимолу 0,15 Тальку Цинку оксиду порівну по 10,0 Змішай, щоб утворився порошок. Дай. Познач. Присипка при виразках на шкірі.
23. Білого калійного мила 4,0 Калію карбонату 8,0 Води очищеної 80,0 Коренів мильнянки 8,0 Змішай. Дай. Познач: Рідкий шампунь з милом.	24. Сапоніну 2,0 Розчину аміаку 4,0 Спирту етилового 20% - 64,0 Настою квітів ромашки 30,0 Змішай. Дай. Познач: Рідкий шампунь
25. Кальцію карбонату 40,0 Магнію карбонату 10,0 Олії м'яти ефірної 1,0 Змішай. Дай. Познач: Зубний порошок.	26. Кальцію карбонату 40,0 Магнію карбонату 10,0 Олії м'яти ефірної 1,0 Еозину 0,25 Змішай. Дай. Познач: Зубний порошок.

ПЕРЕЛІК СИТУАЦІЙНИХ ЗАДАЧ

1. При мікробіологічних дослідженнях дитячого крему у пробі було виявлено 180 КУО/гр мікроорганізмів. Чи можна вважати, що цей засіб якісний і придатний для застосування? Відповідь обґрунтуйте.

2. При мікробіологічних дослідженнях крему у пробі було виявлено 100 КУО/гр мікроорганізмів. Чи можна вважати, що цей засіб якісний і придатний для застосування? Відповідь обґрунтуйте.

3. При мікробіологічних дослідженнях живильного крему у пробі було виявлено 1200 КУО/гр мікроорганізмів. Чи можна вважати, що цей засіб якісний і придатний для застосування? Відповідь обґрунтуйте.

4. При огляді шкіри виявлено: шкіра потовщена, жовтого кольору, пори розширені, блиск в ділянці носа і щік. Вказати тип шкіри та рекомендації по догляду за нею.

5. Вкажіть зовнішні та внутрішні чинники які впливають на процес старіння шкіри. Запропонуйте методи боротьби з передчасним старінням.

6. Вказати основні принципи догляду за сухим типом шкіри. Охарактеризувати цей тип шкіри.

7. В аптеку звернулася пацієнтка з жирним типом шкіри. Порекомендуйте основні принципи щоденного догляду за шкірою цього типу.

8. Вказати основні зміни, що відбуваються в старіючій шкірі. Порекомендуйте основні принципи щоденного догляду за шкірою цього типу.

9. В аптеку звернулася жінка з шкірою жовтуватого кольору, що має жирний блиск в Т-зоні, капіляри не просвічуються, з проханням порекомендувати лосьйон чи тонік для щоденного використання. Якими будуть ваші поради у цьому випадку?

10. В аптеку звернулася пані «поважного віку» з проханням порекомендувати їй спиртовмісний лосьйон. Якими будуть ваші рекомендації?

11. Шкіра пацієнта гладенька, матова з дуже тонким епідермісом, через який просвічується сітка кровоносних судин. Підберіть лікарські косметичні засоби рідкої форми випуску для цього випадку.

12. В аптеку звернувся підліток з проблемною шкірою. Які лосьйони ви порекомендуєте у цьому випадку? Які речовини повинні входити у їхній склад?

13. В аптеку звернулася дівчина з проханням порекомендувати лосьйон, її шкіра має матову рівну поверхню, на жирний блиск на шкірі чи її сухість не скаржиться. Які речовини можуть міститися в лосьйонах чи тоніках для догляду за цим типом шкіри.

14. В аптеку звернулася жінка з жирним типом волосся з проханням порекомендувати догляд за ним. Якими будуть ваші поради у цьому випадку?

15. В аптеку звернулася жінка з сухим типом волосся з проханням порекомендувати догляд за ним. Якими будуть ваші поради у цьому випадку?

16. В аптеку звернувся чоловік з скаргою на лупу. Які лікарські косметичні засоби можна порекомендувати в цьому випадку?

17. В аптеку звернувся підліток з скаргами, що волосся швидко жирніє. Які будуть ваші рекомендації у цьому випадку?

18. В аптеку звернулася дівчина з проханням порекомендувати шампунь для тонкого, ламкого волосся. Які ваші дії?

19. В аптеку звернувся чоловік з скаргою на потемніння зубів. Які лікарські косметичні засоби можна порекомендувати в цьому випадку?

20. В аптеку звернувся підліток з проханням порекомендувати зубну пасту. Які будуть ваші рекомендації у цьому випадку?

21. В аптеку звернулася жінка з проханням порекомендувати дитячу зубну пасту. Якими будуть ваші поради у цьому випадку?

22. В аптеку звернулася жінка з скаргами на чутливість зубів, що виникає при прийомі гарячої чи холодної їжі. Якими будуть ваші поради у цьому випадку?

23. В аптеку звернулася дівчина з проханням порекомендувати засоби для догляду за ротовою порожниною. Які ваші дії?

24. В аптеку звернувся чоловік з проханням порекомендувати крем для його дружини. Якими будуть ваші дії в цьому випадку?

25. В аптеку звернулася дівчина з проханням порекомендувати нічний крем. Якими будуть ваші рекомендації у цьому випадку?

26. В аптеку звернувся підліток з проханням порекомендувати крем для догляду за шкірою. Які будуть ваші рекомендації у цьому випадку?

27. В аптеку звернулася жінка з проханням порекомендувати денний крем. Якими будуть ваші поради у цьому випадку?

28. В аптеку звернулася дівчина з проханням порекомендувати живильний крем. Які речовини повинні входити в його склад?

29. В аптеку звернувся чоловік з проханням приготувати крем для жирної шкіри на основі крохмалю. Якими будуть ваші дії в цьому випадку?

30. В аптеку звернулася дівчина з проханням приготувати нічний крем на основі метилцелюлози. Якими будуть ваші дії у цьому випадку?

31. В аптеку звернувся чоловік з проханням приготувати крем для догляду за шкірою на основі трагаканту. Які будуть ваші дії у цьому випадку?

32. В аптеку звернулася жінка з проханням приготувати денний крем на основі желатину. Якими будуть ваші дії у цьому випадку?
33. В аптеку звернулася дівчина з проханням порекомендувати живильний крем на основі агару. Якими будуть ваші дії у цьому випадку?
34. В аптеку звернувся чоловік з проханням порекомендувати засіб для зменшення потовиділення? Якими будуть ваші рекомендації у цьому випадку?
35. В аптеку звернулася дівчина з проханням порекомендувати антиперспірант. Який механізм дії цього косметичного засобу?
36. В аптеку звернулася дівчина з проханням порекомендувати дезодорант. Який механізм дії цього косметичного засобу?
37. В аптеку звернулася жінка з проханням порекомендувати дезодорант чи антиперспірант. Поясніть різницю у механізмі дії даних косметичних формах.
38. В аптеку звернулася дівчина з проханням порекомендувати догляд за шкірою з надмірним потовиділенням. Якими будуть ваші рекомендації у цьому випадку?
39. В аптеку звернувся чоловік з проханням порекомендувати засіб для лікування себореї? Якими будуть ваші рекомендації у цьому випадку?
40. В аптеку звернулася дівчина з проханням порекомендувати засіб для лікування вугрів. Якими будуть ваші рекомендації у цьому випадку?

Список рекомендованої літератури

1. Технологія та застосування лікувально-косметичних засобів : навчальний посібник / О.В. Федорова, Р. О. Петріна, Н.Л. Заярнюк та ін. Львів : Ви-во Львівської політехніки, 2019. 244 с.
2. Технологія косметичних засобів: підручник для студ. вищ. навч. закладів / О. Г. Башура, О. І. Тихонов, В. В. Россіхін та ін.; за ред. О. Г. Башури і О. І. Тихонова. Х.: НФаУ «Оригінал», 2017. 552 с.
3. Державна Фармакопея України / Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів» 2-е вид. Х.: Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2015. Т. 1. 1128 с., Т. 2. 724 с., Т. 3. 732 с.
4. Стандарт МОЗ України «Вимоги до виготовлення нестерильних лікарських засобів в умовах аптек» СТ-Н МОЗУ 42-4.5 : 2015 / За ред. проф. О.І. Тихонова і проф. Т.Г. Ярних. Київ, 2015. 109 с. (Затверджено наказом МОЗ України № 398 від 01.07.2015 р.).
5. Про затвердження Інструкції із санітарно-протиепідемічного режиму аптечних закладів: наказ МОЗ Укр. від 15.05.2006 р. №275 /Офіційний вісник України від 2006. №47.
6. Про затвердження Інструкції по приготуванню в аптеках лікарських форм з рідким дисперсійним середовищем : наказ МОЗ України від 07.09.93 № 197 / Відомості Верховної Ради України, 1993.
7. Про організацію зберігання в аптечних установах різних груп лікарських засобів та виробів медичного призначення : наказ МОЗ України від 16.03.1993 № 44 / Відомості Верховної Ради України, 1993.
8. Про затвердження Правил виписування рецептів та вимог-замовлень на лікарські засоби і вироби медичного призначення, порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів,

інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків та вимог замовлень: наказ МОЗ України від 19.07.2005 р. № 360 / Офіційний вісник України. 2005. № 37. 22 с.

9. Про затвердження правил виробництва (виготовлення) лікарських засобів в умовах аптеки : Наказ МОЗ України від 17.10.2012 № 812 / Офіційний вісник України від 23.11.2012 № 87.

10. Закон України «Про лікарські засоби» від 4.04.96 № 123/96-ВР.

Додаткова література

1. Технологія косметичних засобів: Навчальний посібник для студ. фармацев. спец. вищих навчальних закладів / О. Г. Башура, Н. П. Половко, Т. М. Ковальова та ін. Вінниця: Нова книга, 2007. 360 с.

2. Допоміжні речовини у виробництві ліків: навч. посіб. для студентів вищ.фармац. навч. закл. / авт.: О.А.Рубан, І.М.Перцев, С.А.Куцеко, Ю.С.Маслій; за ред. І.М.Перцева. Харків: Золоті сторінки, 2016. 720 с.

3. Практикум з технології лікарських косметичних засобів / Т.Г. Калинюк, Є.В. Бокшан, С.Б. Білоус та ін. К.: Медицина, 2008. 184 с.

4. Аптечна технологія ліків: підручник для студ. фарм. ф-тів ВМНЗ України III-IV рівнів акредитації / Тихонов О.І., Ярних Т.Г.; за ред. О. І. Тихонова. Вид.4-те, випр. та допов. Вінниця : Нова Книга, 2016. 536 с.

5. Башура О. Г., Ткаченко С. Г. Лікувальна косметика в аптеках і не тільки...Х.: Прапор, 2006. 392 с.